

ACOLADA

4

REVISTĂ LUNARĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ

Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România

Editori: Societatea Literară Acolada și Editura Pleiade Satu Mare
nr. 4 (67) aprilie 2013 (anul VII) 24 pagini preț: 4 lei

Director general: Radu Ulmeanu ~ Director: Gheorghe Grigurcu

Hans Mattis-Teutsch: Statuetă colorată

Barbu Cioculescu: *Dinu Pillat în contemporaneitate*

Gheorghe Grigurcu:
Poezii

C.D. Zeletin: *Despre aluzie*

Interviul *Acoladei*:
Ștefan Dimitriu

Radu Mareș: *Antimetafizica*
(Proză)

Viorel Rogoz: *Biserica
Luminilor Transilvane...
hăituită de Securitate*

Tudorel Urian:
Vedetele din umbra politicii

Nicolae Prelipceanu:
Moștenirile trecuturilor

folosesc paginile scrise până atunci ca un back ground al unei cărți în care să privesc evenimentele din decembrie 1989 din turnul Televiziunii, prin ochii slujitorilor ei de toate categoriile profesionale și comportamentale. La început, am respins categoric această soluție, dar treptat m-am convins că idea nu era rea. Eroul meu principal, un reporter al gloriosului și defunctului Reflector, căuta de astă dată, cu un curaj ieșit din comun, care-i va fi în cele din urmă fatal, adevărurile revoluției române și, în special, cele legate de existența teroriștilor, isterie ce polarizase nu numai societatea românească, dar și întreaga suflare a Televiziunii. Romanul a apărut în toamna anului 1963 și a fost, așa putea spune, un best seller, dacă am în vedere că s-au scris peste 20 de cronici și s-au vândut peste 60.000 de exemplare. Ce-aș face dacă l-aș rescrie astăzi, măntrebi? Răspunsul e simplu: ce-am făcut în câteva capitole din „Lasă zilei scârba ei”, roman apărut în 2009, în care mi-am plătit toate restanțele față de Televiziune și de oamenii ei, mari și mici.

Întâlnirea cu Evgheni Evtușenko

Tot o întâmplare neobișnuită a fost și întâlnirea mea cu Evtușenko, pe care l-am descoperit în studenție, în casa unei bune prietene (Nadia Răutu), abonată la o revistă rusească. Am pus atunci dintr-un foc pe hârtie varianta românească a două dintre poemele sale („Noaptea albe în Arhanghelsk” și „Hei, oameni!”), pe care colegul meu George Pituș mi le-a plasat imediat la „Tribuna”. Dar m-am împotmolit la un poem mai lung („Amintirea Annei Ahmatova”, 23 de strofe!), pe care l-am păstrat sub forma unei traduceri de lucru. Până când, după patruzeci de ani, fiind somat de soția mea să-mi fac puțină ordine printre hârtoage, am dat din nou peste el, și dragostea pentru poezia lui Evtușenko, și pentru poezie în general, s-a reaprins. În două zile, vechiul poem era terminat, ca și cum ar fi fost scris dintru început în românește. În alte câteva luni, era gata și volumul de poeme „Mierea târzie”, tipărit în vara anului 2006 de Editura C.D.Press și lansat în prezența autorului. În vara următoare, Evtușenko primea, la Neptun, Premiul Ovidius, cu excepționalul roman „Să nu mori înainte de moarte”, tradus tot de mine. În 2009, îl vizitam la căsuța lui din America (Tulsa, Oklahoma), unde puneam la cale traducerea unui volum masiv de versuri (vreo 400 de pagini), care va cuprinde și celebrul său poem, „Porumbelul din Santiago” (circa 2.500 de versuri!) și va apărea, probabil, în acest an. Și iată cum m-am întors din nou la poezie!

Mi-ar fi plăcut mai degrabă să mor

Romanul „Lasă zilei scârba ei” este, oricât de mari ar părea vorbele, cartea vieții tale. Scrisă într-o manieră modernă, originală și incitantă, cu o desfășurare aproape cinematografică, cartea ta își delectează cititorul cu memorabile scene de dragoste, de aventură terestră sau existențială, de confruntare cu marile provocări ale timpului nostru, dar și cu portrete savuroase de cunoscuți politicieni sau magnați, de celebri ziariști sau scriitori, de renumiți afaceriști sau interlopi, de Îngeri și Demoni. O secțiune adâncă printr-o societate pe cât de sclipitoare, pe-atât de suficientă, pe cât de veselă, pe-atât de inconștientă, pe cât de bogată în aparență, pe-atât de putredă în esență. O carte pe gustul cititorului modern de pretutindeni. Și, în același timp, o invitație la meditație, solidaritate și acțiune. Când a început construcția ei? Ai avut în minte limpede, la început, teribilul personaj Solomon Fridman și lumea „a crescut” din ființa lui?

Cu numele inspirat din Biblie (*Evanghelia după Matei*) și scris din perspectiva celui mai acut prezent, romanul meu cel mai recent și cel mai drag încearcă să dea seama asupra ultimului veac de istorie românească, prin povestirea, la persoana întâia, a unora dintre cele mai importante și mai dramatice momente ale acestei perioade, așa cum au fost ele trăite de cei doi eroi principali ai cărții: Solomon Fridman, ajuns la o vârstă matusalemică, și Pompilian Covaliu, cu patruzeci de ani mai tânăr (primul – fost șef al grupului de avocați al unui mare industriaș interbelic; al doilea – om de presă, mai întâi sub regimul comunist, apoi în anii de după revoluție). Prin destinele acestor oameni și ale multor altora, aduși de cei doi în prim-plan, într-o amplă desfășurare de fapte individuale și de mari evenimente istorice, am încercat să realizez o panoramă a societății românești din ultimul veac, conectată permanent la marile evenimente ale lumii. Sunt avute în vedere cele două Războaie Mondiale, ca și frământata perioadă interbelică, stalinizarea și ceaușizarea României, ca și ceea ce s-a numit „Revoluția din decembrie 1989” (prima revoluție transmisă în direct în lumea întreagă, nu!), dar, mai ales, urmările ei: iliescizarea,

Aforisme

Adevărul – sufletul rezidual al gândurilor abisale.
*

Amintirile – florile de pe mormîntul clipelor neprețuite.
*

Crucile – pansamentele de pe fața pămîntului.
*

Cuvintele – decorațiile obținute în războaiele minții.
*

Amintirile – epavele de pe fundul mărilor interioare.
*

Orice despărțire este o bătălie pierdută pe frontul nevăzut al destinului.
*

Dorințele – voracele creaturi ale fluviului Singe.
*

Uneori, dragostea te lovește ca un bumerang în moalele capului, exact atunci când speră să prinzi pasărea-n zbor.
*

constantinescizarea, năstăsizarea și, în sfârșit, bălescizarea ei. Despre pontizare și antonescizare, mai târziu, dacă m-o ajuta Dumnezeu! Un loc aparte îl ocupă Holocaustul românesc (pogromurile din București și Iași, trenurile morții, deportările din Transnistria). Cum l-am scris? mă întrebi. Nici eu nu știu cum. Într-un fel de transă. Fără să fi știut la ce mă înham, dar conștient că am în mână un subiect gras. La care am trudit zi de zi, un an și trei luni. Trezindu-mă într-o noapte, cu ochii în lacrimi, că pun punctul final. În clipa aceea, mi-ar fi plăcut mai degrabă să mor. Parcă nu mai aveam niciun rost.

O întâlnire peste un prag de timp: Petre Pandrea

Ai prefătat o serie de ediții, de cărți ale lui Petre Pandrea restituite publicului de dăruirea și excepționalul devotament al Nadiei Pandrea, fiica scriitorului. Ce a însemnat pentru tine întâlnirea târzie, pin forța lucrurilor, cu personalitatea lui Pandrea?

Întâlnirea cu Petre Pandrea a fost una din întâmplările miraculoase din viața mea. Tot așa cum a fost și aceea cu Gabriel Steinberg, devenit în ultimul meu roman Domnul Guță, fost șef al grupului de avocați al lui Max Auschnitt și fost soț al mării actrițe Maria Voluntaru, și ea prezentă în roman sub numele de Dora. Dar întâmplarea și mai surprinzătoare: cei doi, Pandrea și Guță, se cunoscuseră foarte bine, fuseseră buni prieteni și colaboraseră, în felul lor, la realizarea Proclamației regale de la 23 august 1944. Așa și apar în romanul meu – Petre Pandrea cu numele de Petrache. De la cei doi mi-am înțeles veacul mai bine decât din toate cărțile de istorie ori de memorii (și nu au fost puține) pe care le-am citit. Cât despre Petre Pandrea, pregătindu-i pentru tipar, împreună cu fiica sa, Nadia, cărțile rămase în manuscris și recuperate, prin SRI, de la fosta Securitate, am devenit atât de „întim” cu el, încât am de multe ori senzația că putem comunica și că realmente o facem dincolo de forma de existență în care, temporar, ne aflăm. Ce roman fabulos s-ar putea scrie despre viața acestui om! E și el înscris undeva, printre proiectele mele. Cu titlul pe care l-aș împrumuta chiar de la el: *Patetetica Valahă!*

De fapt, la drept vorbind, toate faptele din viața mea au fost întâmplări mai mult sau mai puțin fericite: și cărțile pe care le-am scris, și familia pe care mi-am întemeiat-o, dar și cumpenele pe care le-am depășit. Ultima dintre ele – infarctul din martie trecut, de la care am început să-mi număr anii din noua mea viață. Care sper să nu fie mai săraci în întâmplări semnificative, dacă nu se poate chiar fericite. Mai am câteva romane la care mă gândesc (la unul chiar lucrez), în care încerc, ca și până acum, să-mi descifrez epoca, iar a le lăsa așa, în diferite faze de agregare, mi s-ar părea o lașitate de neiertat.

Interviu realizat de

Lucia NEGOIȚĂ

Dragostea este o intersecție cu sens giratoriu. Te-nvîrți în jurul aceleiași inimi, pină râmii fără lacrimi.
*

Dragostea nu are nevoie de cuvinte, însă cuvintele au întotdeauna nevoie de dragoste.
*

Dacă aș putea să te ascund în palmă sau într-un buzunar la piept, n-aș mai rămîne niciodată corigent la capitolul dragoste.
*

Dragostea – focul mocnit pe care aruncăm din cînd în cînd cîte o speranță... ca pe un lemn putred.
*

Iubirea – miracolul ce trece dintr-un trup într-altul, rememorînd infinitul.
*

Și chiar dacă vei fi rănit, să accepți durerea ca pe un dar divin. Pentru că acolo unde nu iubește omul iubește Dumnezeu și, dacă nu renunți niciodată la iubire, nici Dumnezeu nu renunță la tine și îți va da într-un final ceea ce meriți.
*

Dumnezeu răspunde la orice întrebare, dar cine acceptă tăcerea ca cel mai folositor răspuns?
*

Chiar și diferiți, sintem degetele aceleiași palme ce ține planeta într-un echilibru perfect, cosmic și spiritual.
*

Enigma – corabia care se scufundă în lacrima infinitului.
*

Fericirea – gaura cheii prin care tragi cu ochiul la ceea ce numai visul poate atinge.
*

Prețuiește-i pe cei care au cunoscut fericirea și o pot împărți cu tine, nu pe cei care sînt dependenți de fericirea ta!
*

Iertarea – preludiul infinității în doi.
*

Sublimul vieții este imaginația, forța minții și a sufletului prin care putem construi noi miracole ce au la bază arhetipul creației divine.
*

Oare cîte bătăi de inimă pot umple nimicul, tăcerea și tot universul?
*

Cine se trezește conștient în zorii suferinței, ajunge înțelept în amurgul gândurilor.
*

Cea mai ucigătoare otrăvă – lacrima pură.
*

Lumea este un imens cub Rubik în miinile unui bătrîn orb. Doar zgomotele suferințelor noastre îi dictează mișcările.
*

Lumînarea îmi rămîne cel mai fidel dintre cititori.
*

Tot ce ne ține în viață este misterul. Misterului nu-i pui întrebări, pentru că el nu are răspunsuri. Misterul se află pe fundul unui ocean de întrebări și deasupra unui cer de răspunsuri...
*

Oasele mele sînt aliniate într-un instrument muzical în care suflă doar moartea.
*

Sînt nebun, poate că asta este prețul plătit genialității. Dar ce poate fi mai sublim decît să fii conștient de propria nebulie?
*

Nebunia – rana profundă a lucidității, ajunsă la lipsa de coagulare a gândurilor.
*

Nimicnicia – locul unde speranțele își strîng aripile la piept.
*

Omul – fluturele rămas în coconul viselor nesfîrșite, un înger care se naște captiv ca o lumină pe coridorul umbrelor.
*

Precum oamenii de zăpadă, înfruntăm căldura inimilor din jur, căutînd sensul altor anotimpuri.

Ionuț CARAGEA